

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00144&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00144. Авіаподорожі та хвороби

Автор: Editors

Редактор оригінального тексту: Jukka Pekka Jousimaa

Дата останнього оновлення: 2018-04-27

Основні положення

- Барометрична висота пасажирської частини салону літака варіює від висоти рівня моря до 2100 метрів, залежно від типу літака та реальної висоти польоту. Вміст кисню в салоні літака завжди складає 21%, але при збільшенні барометричної висоти знижується парціальний тиск кисню в альвеолярному повітрі.
- Парціальний тиск кисню в артеріальній крові (pO_2) здорової людини при перебуванні на висоті рівня моря складає приблизно 13 кПа, а на 2100 м - 8 кПа. Симптоми гіпоксії з'являються тільки на висоті понад 3000 м, коли парціальний тиск кисню в артеріальній крові стає нижчим за 7 кПа. Рівень сатурації гемоглобіну киснем на висоті рівня моря складає 98%, на висоті 2100 м - 92%, на висоті 3000 м - 87%.
- Повітря салону рециркулює таким чином, щоб змінюватися 6-12 разів за годину. Повітря салону - дуже сухе, під час польоту вологість варіює між 10% та 20%.
- Зміни тиску в салоні ведуть до змін тиску в закритих порожнинах тіла за відсутності можливості вирівняти тиск. Найпоширеніші симптоми виникають внаслідок інфекції або алергічного ураження середнього вуха чи додаткових пазух.

Захворювання та патологічні стани, які забороняють подорожувати літаком.

- В усіх нижче вказаних випадках потрібно зв'язатися з авіалінією чи туроператором, якщо подорож вже замовлена. У зв'язку з цим заповнюється форма MEDIF (Standard Medical Information Form for Air Travel [\[веб|http://www.finnair.com/g...\]](http://www.finnair.com/g...)).
 - Нещодавний інфаркт міокарду
 - Нещодавні розлади мозкового кровообігу
 - Нещодавні травми
 - Нещодавні хірургічні операції
 - Симптоматична ішемічна хвороба серця
 - Хронічні захворювання легень
 - Стани, які потребують оксигенотерапії
 - Психози
 - Контагіозні захворювання (туберкульоз, дифтерія)
 - Анемія (Hb < 75 г/л)
 - Вітряна віспа у період висипань через ризик поширення інфекції; у періоді реконвалесценції можна подорожувати літаком.
- Персонал літака не має можливості надавати спеціалізовану допомогу в індивідуальному порядку, оскільки вони відповідальні за безпеку всіх пасажирів. Персонал здатен надавати першу допомогу, але не має права робити ін'єкції або вводити ліки іншими способами. Більше того, вони не можуть брати ліки пасажирів на зберігання протягом польоту.

Інші захворювання та патологічні стани, які вимагають перестороги

- Легка стенокардія
 - Якщо пацієнт може пройти по рівній поверхні 100 метрів або підніматися сходами - він/вона придатний до авіаперельоту.
- Зменшення активності газообміну в легенях
 - Якщо рО₂ на висоті рівня моря нижче 9 кПа, то пацієнт потребує додаткового кисню під час довгого польоту.

- Гострий психоз
 - Обов'язково потрібно попереджати при замовленні квитків та мати супровідну особу.
- Діабет
 - Можливо, слід заздалегідь замовити спеціальні страви при оформленні подорожі. Пацієнтові на інсуліні слід складати шприци, голки, ліки в ручний багаж. Розклад прийому їжі та ліків під час довгого перельоту слід заздалегідь обговорити з лікуючим лікарем. Дивись Режим багаторазових ін'єкцій та подорожі через часові пояси у статті Інсулінотерапія цукрового діабету I типу [настанова 00483 | Цукровий діабет 1 типу: ...].
- Пацієнти з травмою
 - Пацієнт з гіпсовою або іншою пов'язкою може не поміститися в крісло; під час зльоту та посадки пацієнт має перебувати в нормальному сидячому положенні з кріслом у вертикальній позиції та пристібнутим паском безпеки. Кінцівка не повинна виступати у коридор літака. Можлива потреба в ношах.
- Оперований отосклероз
 - Рекомендовано уникати авіаподорожі протягом 2-4 тижнів після операції.
- Вагітність
 - Не варто літати протягом останнього місяці вагітності, тобто авіаподорожі дозволені протягом перших 36 тижнів вагітності.
 - Можна здійснювати авіаподорожі короткими чи внутрішніми маршрутами до кінця 38-го тижня, якщо був нормальний перебіг вагітності і немає її ускладнень та ознак початку пологів.
 - Після 28 тижнів вагітності може бути потрібна медична довідка для підтвердження нормального перебігу вагітності. Вимоги у різних авіаліній відрізняються. Детальніша інформація доступна на сайтах авіаліній та туроператорів.
 - Здоровий новонароджений може подорожувати літаком без обмежень на будь-які відстані віком від 2 днів.

Перша допомога

- Для лікування гострих захворювань під час польоту доступні медичний кисень, обладнання для першої допомоги, обладнання лікаря, обладнання для внутрішньовенного введення рідини, обладнання для запобіжних заходів при інфекційних захворюваннях.
- У великих авіалініях є дефібрилятор для лікування серцевих аритмій, і персонал вміє ним користуватися.

Проблеми з циркуляцією під час довгих перельотів.

- Тривале сидяче положення збільшує кількість рідини в нижніх кінцівках, що веде до набряку ніг.
- Іммобілізація може збільшувати ризик тромбозу вен нижніх кінцівок; тому рекомендується розминати ноги або ходити коридором кожні 1-2 години, за можливості. Пасажири повинні бути ознайомлені з інструкціями щодо вправ.

Вушні симптоми

- Вузька євстахієва труба з'єднує порожнину середнього вуха з носоглоткою та із повітрям зовні. Під час польоту функція євстахієвої труби може бути порушена внаслідок, наприклад, простуди або алергії. Це перешкоджає збереженню рівноваги тиску між повітрям зовні та середнім вухом. Це веде до болю у вусі (вухах); можливо навіть до виникнення середнього отиту

Настанова 00857 Бароотит і баротравма (п...]

Обладнання для першої допомоги на літаку

Обладнання може бути різним залежно від авіалінії та типу літака.

- Медичний кисень
- Аптечка першої допомоги
 - Вміст
 - Бинти
 - Протиопікові пов'язки

- Пов'язки на великі та малі рани
- Скотч, шпильки, ножиці
- Адгезивні пов'язки
- Антисептичний очищувач ран
- Адгезивні пов'язки для закриття ран
- Маска для реанімації (одноразова)
- Знеболювальне
- Протиблювотний засіб
- Назальний деконгестантний спрей/краплі
- Бронходилататор (інгаляційний)
- Антацид
- Протидіарейний засіб
- Інструкція щодо першої допомоги
- Книжка з сигнальними кодами земля/повітря
- Одноразові рукавиці
- Пакет для сміття
- Форма для повідомлення
- Аптечка екстреної допомоги
 - Вміст
 - Тонometr
 - Стетоскоп
 - Шприци та голки
 - Ендотрахеальна трубка
 - Турнікет
 - Одноразові рукавиці
 - Коробка для використаних голок
 - Сечовий катетер та гель з анестетиком
 - Засоби для введення ліків
 - Кисневі та реанімаційні маски
 - Коронарний вазодилататор
 - Спазмолітик (ін'єкційний)
 - Адреналін 1:1000 та 1:10000 (ін'єкційний)

- Глюкокортикостероїд (ін'єкційний)
- Сильні знеболювальні (ін'єкційні)
- Діуретик (ін'єкційний)
- Антигістамінний засіб (ін'єкційний)
- Седативний засіб/дезагрегант (таблетований та ін'єкційний/ректальний)
- Засоби проти гіпоглікемії (ін'єкційні)
- Протиблювотний засіб (ін'єкційний)
- Атропін (ін'єкційний)
- Антиаритмічний засіб
- Бронходилататор (ін'єкційний та інгаляційний)
- Список ліків, їх показань та дозувань, згідно інструкції (рідною мовою/англійською)

Пов'язані ресурси

- Список літератури [пов'язані L00202] [Air travel and illness –...](#)

Настанови

- [Настанова 00483](#). Цукровий діабет 1 типу: лікування.
- [Настанова 00857](#). Баротит і баротравма (проблеми вуха, пов'язані з атмосферним тиском).

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: [ebm00144](#) Ключ сортування: 002.010 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2018-04-27

Автор(и): **Editors** Автор(и) попередніх версій статті: [Pekka J.Oksanen](#) Редактор(и): [Jukkapekka Jousimaa](#)
Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: [Kristian Lampe](#) Видавець: [Duodecim Medical Publications Ltd](#)
Власник авторських прав: [Duodecim Medical Publications Ltd](#)

Навігаційні категорії
[EBM Guidelines](#) [Pulmonary diseases](#)

Ключові слова індексу
mesh: Anemia mesh: aircraft mesh: aeroplain mesh: flight mesh: Schizophrenia and Disorders with Psychotic Features
mesh: Cerebral Infarction mesh: Otosclerosis mesh: Angina Pectoris mesh: Diabetes Mellitus mesh: Pneumothorax
mesh: Pregnancy mesh: Travel mesh: Aviation mesh: Postoperative Complications mesh: first aid kit mesh: MEDIF
mesh: chronic pulmonary disease mesh: trauma patient mesh: Communicable Diseases mesh: Myocardial Infarction

mesh: Heart Failure, Congestive icpc-2: A88 speciality: Pulmonary diseases icpc-2: R88